

Stanovisko ČSKI na studii „Bečva pro život“ – poznámky k připomínkám:

Ad) Doc. Ing. Jaroslav Zuna, CSc.

Kap. 4.1. Základní koncepční varianty protipovodňové ochrany

„Ve studii se neřeší koncepce úprav povodňového režimu, ale uvádí se dva přístupy řešení. Popis obou přístupů je tendenční a není objektivní“

- Nelze tvrdit, že „studie neřeší koncepce povodňového režimu“. Dosavadními koncepcemi povodňového režimu, resp. protipovodňové ochrany se zabývají rozborové kap. 4.2. až 4.5., vlastní návrh koncepce pak studie přináší v kap. 5. Citované tvrzení je tedy zavádějící.
- Popis obou přístupů (ve studii označovaných jako „technicistní“ a „ekologický“) je podán záměrně tak, aby byl vystižen „fundament“ těchto paradigmat. Stanovisko ČSKI ovšem k označení obou ve studii popisovaných přístupů používá jinou terminologii, a to „*hydrotechnické řešení*“ a „*přírodě blízké řešení*“, čímž se ovšem celá problematika významově posouvá a dochází zde k určitému zkreslení věci (tj. ve studii je popisováno jablko a stanovisko hodnotí hrušku).

„Protipovodňová ochrana sídel hydrotechnickými prostředky, navrhovaná současně s využitím retenčního účinku inundačních prostorů, je ale sporná“

- Výše uvedená věta a další, které na ni ve stanovisku navazují, neodpovídají situaci a návrhům studie na zajištění PPO sídel v Pobečví. Hydrotechnická ochrana, která je ve studii navrhována se především týká zkapacitnění úseků Bečvy v intravilánech měst (Přerov, Hranice). Zřizování hrází po obvodu sídel – tj. obcí není až výjimky (např. obec Troubky) navrhováno tzv. „kruhovou ochranou“, neboť zdejší vesnice jsou povětšinou lokalizovány při okrajích říční nivy (budou tedy i během povodní – rozlivů v nivě - dopraveně dostupné). Ostatně návrh ohrázení obcí studie přebírá již z dříve zpracovaných koncepcí PPO.

„Představa o finanční kompenzaci za zaplavování pozemků se nezdá být reálná“

- Studie zde nehovoří o finanční kompenzaci za zaplavování pozemků, ale o finanční kompenzaci za „zabor pozemků v důsledku spontánního rozšiřování koryta“, což je rozdíl. Další polemika obsažená ve stanovisku je pak zbytečná.

Kap. 5.1. Koncepce návrhu

„Navrhované řešení je uvedeno pouze slovně, tedy co by se mělo udělat a co to způsobí. Důsledky navrhovaného řešení je ovšem nutno hydrotechnicky posoudit. Převzetí izolovaných jednotlivých prvků technického řešení z dosavadních studií může skrývat nebezpečí jejich nedostatečné funkce.“

- Výše uvedené připomínky se zřejmě netýkají pouze podkapitoly 5.1., která je pouhým úvodem celé kap. 5 studie – „Návrh technických protipovodňových opatření“, ale vztahují se k celé této kapitole. Z tohoto pohledu je ovšem zhodnocení stěžejní návrhové kapitoly studie zcela nedostatečné a vyvstává zde otázka: Proč byl vlastně tento posudek (stanovisko) zpracován/zadáván?

- Není pravdou, že navrhované řešení je ve studii uvedeno pouze slovně. Studie má svou grafickou část obsahující výkresy navrhovaného technického řešení (zejména pak pro Přerov a Hranice), tedy půdorysné situace, příčné řezy a podélné profily.
- Souhlasíme s tím, že důsledky navrhovaného technického řešení je třeba dále hydrotechnicky posoudit, a to matematickým modelem ověřujícím průběh hladin. Dle výsledků modelování musí dojít k optimalizaci technických návrhů a opatření. Studie měla jasně vymezené (a omezené) možnosti, z nichž vyplýval rozsah jejího zpracování, i proto je autory označována jako „ideová“. Unie pro řeku Moravu (UPRM) v rámci svých podmínek pokračuje v dalším rozpracování svých návrhů PPO, a to zejména pro město Přerov. V navazující studii „Bečva pro Přerov“ bude zmiňované hydrotechnické posouzení provedeno.
- Prvky technické ochrany, které byly převzaty z předchozích studií mohou fungovat samostatně (např. částečné ohrázení obcí) či byly začleněny do vlastních koncepčních návrhů. Celkový návrh PPO sídel v Pobečví, který studie obsahuje, pak vytváří ucelenou koncepci (psát o „izolovanosti jednotlivých prvků technického řešení“ je tedy nesprávné).

Kap. 7. Shrnutí a závěr

- Je pravdou, že studie neobsahuje kalkulaci nákladů navrhovaných protipovodňových opatření, což vzhledem k daným podmínkám (tj. především výši finančních prostředků na zpracování studie) ani nemohla. Výčet studií uváděných předností vychází především z vlastních znalostí a zkušeností (zpracovatelů studie) a nemůže být v této ideové studii plně dokladován.
- Co se týče poznámky o „snadnějším řešení majetkoprávních vztahů“ oproti „Studii optimalizace“, tak lze rámcově vyjít z faktu, že tato koncepce počítá, jak s výstavbou poldru Teplice (dotčeno 772 vlastníků pozemků), tak i s dalšími hydrotechnickými opatřeními na toku Bečvy a v její nivě (zkapacitňování koryta ve městech, hrázování obcí). Kdežto studie „Bečva pro život“ navrhuje zajistit ochranu sídel v Pobečví za pomoci hydrotechnických opatření, které jsou založeny na zkapacitňování Bečvy v Přerově a Hranicích a hrázové ochraně ostatních obcí (odpadá tedy problém majetkoprávně složité přípravy poldru Teplice).

Ad) Doc. Ing. Karel Vrána, CSc.

Konkrétní připomínky

Str. 9 – Studie tuto plochu rámcově vymezuje v grafické příloze 7.2. (viz žlutá linka v mapě – revitalizační pás). Unie pro řeku Moravu bude plochy potřebné pro revitalizaci řeky Bečvy dále konkretizovat v rámci studie proveditelnosti Živá Bečva, která bude zpracovávána v 2011/12, a to včetně majetkoprávního předjednání s vlastníky pozemků. Je také nutné připomenout, že rozšiřování koryta řeky či revitalizačního pásu je postupný a dlouhodobý proces (nejedná se o jednorázový náklad).

Zejména je však třeba zdůraznit, že revitalizace řeky Bečvy či obnova povodňových rozlivů do říční nivy není ve studii „Bečva pro život“ **základním návrhem** k zajištění protipovodňové ochrany sídel v Pobečví. Koncepce zabezpečení PPO obsažená ve studii „Bečva pro život“ stojí na technických stavbách a opatřeních (tj. zkapacitnění koryta Bečvy v Přerově a Hranicích, hrázová ochrana obcí), které jsou plně v souladu s návrhy revitalizačními, tj. biologickými (rozšiřování lužních lesů), biotechnickými (obnova rozlivů) a

ekologickou správou a údržbou řeky Bečvy. Uvedená kombinace technických, biotechnických a biologických opatření dle našeho názoru vytváří ucelenou koncepci přírodě blízké protipovodňové ochrany Pobečví. Je tomu tak proto, že navrhovaná technická opatření (jsou lokalizována ve městech či na obvodu obcí) tak říkajíc „nejdou proti přírodě“, nemají tedy nové negativní vlivy na řeku a říční krajinu (např. na splaveninový a povodňový režim). Naopak jejich působení je pro přírodu přínosné (na rozdíl od jiných prvků technické PPO jako je výstavba velkých nádrží).

Str. 9 až 22 – uvedené připomínky stanoviska ČSKI nekomentujeme, neboť z hlediska základního návrhu studie „Bečva pro život“ na zajištění PPO sídel v Pobečví nejsou rozhodující.

Str. 23 a další – Citace ze stanoviska ČSKI: *„u řady opatření chybí komentář k technickým řešením – není tedy jasné, zda autoři studie s řešením souhlasí nebo jej berou na vědomí, případně chybí doporučení jiných vhodnějších opatření“*

- Zcela nerozumíme dané poznámce, vždyť str. 23 a další strany v kap. 5 studie popisují vlastní návrhy autorů studie, které jsou komentovány a dávány do souvislostí s návrhy předcházejících studií. Návrhy jsou dále znázorněny graficky v přílohách studie. Považujeme tedy tuto poznámku za irelevantní.

Str. 25 a další - Citace ze stanoviska ČSKI: *„ve studii uváděný termín „spící opevnění“ není běžně používaný termín“*.

- Nejedná se ani o běžně používaný typ opevnění, který by u nás měl normativní název.